

Ελληνική Παιδεία και Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

στο ανταγωνιστικό περιβάλλον του 21ου Αιώνα

Αγαπητές-οί Συνάδελφοι και Φίλοι αναγνώστες του Πυρφόρου,

Η ύπαρξη, ανάπτυξη και προοπτική θεώρηση της Παιδείας, ύψιστου αγαθού κάθε δημοκρατικής κοινωνίας, προϋποθέτουν την συστηματική δημιουργία και μετάδοση της γνώσης, μέσα από την έρευνα, την διδασκαλία και την διακίνηση της ελεύθερης σκέψης. Η Παιδεία ζει όταν παράγει επιστήμη, τεχνολογία, πολιτισμό και πολιτική, ελευθερώνοντας και ενεργοποιώντας τους επάλληλους κύκλους της δημιουργίας του σκεπτόμενου ανθρώπου.

Παρά την γενική παρακμή των κοινωνικών ιδεολογιών, οφείλουμε να σεβαστούμε την λογική του απλού πολίτη. Σύμφωνα με αυτή την λογική, επιβάλλεται να ξαναθέσουμε ένα θεμελιώδες κοινωνικό ερώτημα και να δώσουμε με καθαρή πολιτική γλώσσα την απάντηση. Κατά την σημερινή εποχή της κυριαρχίας μιας παγκόσμιας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών, εξακολουθεί να ισχύει η υποχρέωση της παροχής από το «δήμο» προς τους πολίτες, ορισμένων θεμελιωδών για την ένταξη στον κοινωνικό ιστό και την επιβίωση με στοιχειώδη αξιοπρέπεια, αγαθών, με πρώτο την Παιδεία. Με άλλα λόγια ισχύει ακόμα για την Παιδεία (και όχι μόνο) η έννοια του «Δημόσιου Αγαθού», το οποίο πρέπει να προσφέρεται χωρίς τίμημα αλλά και να είναι ουσιαστικά προσιτό για τους οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερους πολίτες, έτσι ώστε, να αποφεύγεται η αρχική, τουλάχιστον, περιθωριοποίησή τους.

Η καθολική «ελληνική» απάντηση στο πρώτο αυτό ερώτημα είναι ακόμα θετική, τουλάχιστον θεωρητικά. Στην πράξη όμως περισσεύει η υποκρισία, με τις πολιτικές και οικονομικές ηγεσίες να περιφρονούν κατά κανόνα στην πράξη το δημόσιο σχολείο και να εξασφαλίζουν για τα παιδιά τους ακριβοπληρωμένες θέσεις στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια. Με αποτέλεσμα, την ριζική περιθωριοποίηση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, όπως τεκμηριωμένα αποδεικνύει πρόσφατη έρευνα επί των εισαγομένων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Στις σχολές μεγάλης ζήτησης -ιατρικές, πολυτεχνικές, νομικές, οικονομικές- εισάγονται με σημαντικό ποσοστιαίο προβάδισμα, οι γόνοι των ανωτέρων (μορφωτικά και οικονομικά) ομάδων, οι οποίοι αποτελούν και την συντριπτική πλειοψηφία του μαθητικού πληθυσμού των ιδιωτικών σχολείων. Ανατρέπεται έτσι η κατακτηθείσα μέσω του καλού δημόσιου σχολείου, ταξική κληρονομιά, καταργείται ο ζωτικός για την ουσία κάθε δημοκρατικής κοινωνίας αναδιανεμητικός ρόλος της δημόσιας Παιδείας.

Οι συνταγματικές υποχρεώσεις της εκάστοτε κυβέρνησης προς την Παιδεία, συνοψίζονται στην χορήγηση του θεσμικού οξυγόνου των ίσων και χωρίς διακρίσεις ευκαιριών πρόσβασης όλων των κοινωνικών τάξεων, σε όλες τις συνιστώσες της, την ουσιαστική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην χάραξη εθνικής πολιτικής αλλά και την αναγκαιότητα για την επιβίωση και ανάπτυξή της, κρατική χρηματοδότηση και την συνακόλουθη κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή.

Με τα απόλυτα αλλά και τα συγκριτικά επίπεδα της σημερινής χρηματοδότησης, όπως τεκμηριώνονται από τις μελέτες όλων των διεθνών οργανισμών, η ελληνική Παιδεία, στα ρεαλιστικά πλαίσια του ταχύτατα εξελισσόμενου δια όλους γνωσιολογικού υπόβαθρου -τεχνολογικού περιβάλλοντος-, βρίσκεται κάτω από το κατώφλι της βιολογικής της ανάπτυξης. Κατά συνέπεια, προέχει η κρατική δέσμευση για γενναία και χρονοπληρωμένη αύξηση της χρηματοδότησης, με πρώτο βήμα το επίπεδο του 5% του ΑΕΠ και σαφή στόχο την ταχεία σύγκλιση προς τον αντίστοιχο μέσο όρο των χωρών της Ε.Ε. Η προϋπόθεση αυτή συνεπάγεται υπερδιπλασιασμό της κρατικής επιχορήγησης για την Παιδεία, σε σταθερές τιμές, σε σύντομο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβάνει την τετραε-

τία. Είναι προφανές ότι, χωρίς αυτή την κυβερνητική βούληση, οι όποιες εξαγγελίες και προγράμματα αναβάθμισης της Παιδείας, είναι χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο, θυμίζοντας την λαϊκή ρύση: «άλλα λόγια για να αγαπιόμαστε».

Μέσα στο αμείλικτο ανταγωνιστικό περιβάλλον των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων και παρά τους ελληνικούς οικονομικούς και θεσμικούς περιορισμούς, το σημερινό Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με σκληρή δουλειά, συνετή διαχείριση και συγκεκριμένα έργα των μελών του και των θεσμικών οργάνων και υπηρεσιών του, παρά την πενιχρή κρατική χρηματοδότηση, αναβαθμίζει την αποστολή, τις δράσεις και τον τίτλο ενός «λαμπρού Πολυτεχνείου» κατά το όραμα των Ιδρυτών του: Ενός προβεβλημένου και στον διεθνή χώρο ιστορικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με μεγάλες διακρίσεις στις Επιστήμες και την Τεχνολογία. Μία αυτοπρόσωπη επίσκεψή σας στους χώρους και στις εγκαταστάσεις μας και μια ηλεκτρονική περιτλάνηση στις ιστοσελίδες των μεγάλων ευρωπαϊκών Σχολών Μηχανικών, θα σας ικανοποιήσει, αποδεικνύοντας και του λόγου το αληθές. Μικρό δείγμα των πεπραγμένων μας αποτελούν:

- Τα πολλά μεγάλα και μικρότερα έργα που ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται στην φάση της ολοκλήρωσης στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου και στην ιστορική μας κοιτίδα, στο Συγκρότημα Πατησίων. Μέσα στην γνωστή κατάσταση του ελληνικού χώρου που πάντα μας πληγώνει, δημιουργήσαμε δύο ξεχωριστές νησίδες υψηλής ποιότητας για την εκπαίδευση, την έρευνα, την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και τον πολιτισμό. Το ηρωικό Πολυτεχνείο, όπου εμείς οι παλαιότεροι σπουδάσαμε, ξαναβρήκε την παραδοσιακή ποιότητα και το κύρος του.

Η έκταση των 1000 στρεμμάτων μας στο Ζωγράφου, έχει μεταμορφωθεί σε ένα πρότυπο πάρκο, πνεύμονα μάθησης αλλά και καταπράσινου περιβάλλοντος, τις εγκαταστάσεις αλλά και τους ωραίους περιπάτους του οποίου απολαμβάνουν οι δεκαπέντε χιλιάδες φοιτητές μας, το προσωπικό και οι εργαζόμενοι στο Ίδρυμα αλλά και οι κάτοικοι των γειτονικών Δήμων.

- Η πρόσφατη κατάκτηση της δεύτερης θέσης, μεταξύ όλων των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, στην έρευνα, βάσει των επιδόσεων του επιστημονικού μας προσωπικού στα ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα που προκηρύσσει η Ε.Ε.

- Η σημερινή δυναμική εικόνα των εννέα Σχολών μας με τις διακεκριμένες εκ του αποτελέσματος υποδομές τους σε εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας και λοιπό εξοπλισμό και τις κεντρικές εκπαιδευτικές και ερευνητικές εγκαταστάσεις αχμής, όπως είναι η νέα υπερσύγχρονη Κεντρική Βιβλιοθήκη, τα προηγμένα δίκτυα τηλεματικής, το ισχυρό Κέντρο Η/Υ, τα φοιτητικά εργαστήρια προσωπικών υπολογιστών κάθε Σχολής κ.λ.π.

- Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, ο οποίος θεσμοθετεί το όραμα, τις στρατηγικές επιλογές, την εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική και τους κανόνες λειτουργίας του Ιδρύματός μας, θεωρείται δε ένας εκ των καλύτερων της Ευρώπης

- Η άριστη υποδοχή όλων των αποφοίτων του Ε.Μ.Π. από την σημερινή απαιτητική αγορά εργασίας, παρά την πληθώρα των διπλωματούχων μηχανικών. Από την πρόσφατη εμπειριστατωμένη μελέτη του γραφείου εξυπηρέτησης φοιτητών και αποφοίτων, η οποία ολοκληρώθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας, αποδεικνύεται ότι στην πράξη είναι μηδενική η ανεργία των αποφοίτων Ε.Μ.Π.

Αγαπητές-οί Συνάδελφοι και Φίλοι,

Μας ενδιαφέρει πρωτίτως η πολύτιμη συμβολή σας στην ενημέρωση των συνεργατών σας και του ευρύτερου κοινού το οποίο επηρεάζετε, διότι εν τέλει το κοινωνικό σύνολο είναι αυτό που απολαμβάνει τα αγαθά και του μεγάλου δικού σας έργου: Ενημερώστε το δικό σας κοινό τόσο για τα προβλήματα της Ελληνικής Παιδείας και τις εφικτές λύσεις τους όσο και για το αισιόδοξο μήνυμα του σημερινού υψηλού επιπέδου, της μεγάλης εκπαιδευτικής και ερευνητικής προσφοράς και της διεθνούς ακτινοβολίας του Πολυτεχνείου μας.

Σε μια σκληρή διεθνή πραγματικότητα, με εξοντωτικούς ανταγωνισμούς και ισοπεδωτικές παραρμακικές τάσεις, δείξτε με την δική σας άμεση και ρεαλιστική γλώσσα ότι η Παιδεία μας πρέπει να αντιμετωπισθεί ως το πρώτο Εθνικό μας Κεφάλαιο και ότι το ιστορικό μας «Μεγάλο των Μηχανικών Σχολείο» που ξαναβρίσκει, με έργα, τις διαχρονικές αξίες του, προσφέρει ένα χειροπιαστό, καλό παράδειγμα.

Με τις ευχαριστίες όλης της Πολυτεχνειακής κοινότητας για την προσοχή σας και τους φιλικούς μου χααιρετισμούς,
Θεμιστοκλής Σ. Ξανθόπουλος
Πρόεδρος ΕΜΠ.